Les dues qüestions que podrien decidir les eleccions als Estats Units

Qui va guanyant? Poques setmanes abans de les eleccions als Estats Units la cursa entre Hillary Clinton i Donald Trump encara no està decidida. La possible batalla decisiva entre els dos rivals té lloc lluny dels focus. I sembla que Trump té les de perdre.

Veit Medich
© Der Spiegel

Només queden cinc setmanes. Aleshores sabrem si residirà a la Casa Blanca Hillary Clinton o Donald Trump. Qui acabarà guanyant finalment, depèn de molts factors: la confiança, els continguts, els possibles errors. Però podria ser decisiva la qüestió següent: quants nord-americans aniran a votar i qui seran exactament aquests votants? Què vol dir això, concretament?

1. La qüestió dels nous votants

Hi ha una cosa que sovint s'oblida: els nord-americans no poden votar automàticament. Només pot votar qui es registra com a elector. Qualsevol ciutadà es pot registrar a través dels demòcrates, els republicans o com a elector independent. →

→ El que és sorprenent és que, segons dades de l'oficina d'estadística dels Estats Units, uns 65 milions de ciutadans –gairebé un terç dels qui tenen dret a vot– encara no s'han registrat. Per a tots dos candidats l'enorme quantitat de no registrats suposa una gran oportunitat, però també una gran incertesa: justament als *swing states*, estats on sovint pocs vots marquen la diferència, els nous votants podrien fer decantar la balança. Igual de dura és la batalla que tots dos partits afronten, lluny dels focus, per aquest grup de votants. S'està produint una guerra de dades. Totes dues campanyes posseeixen un munt d'adreces i números de telèfon per arribar a aquells ciutadans que cal mobilitzar.

Però qui se'n surt més bé? Trump, es podria pensar. Al capdavall, sembla lògic que una gran part dels 65 milions de persones no registrades sigui més receptiva a les idees anti-Washington de Trump que a la campanya tradicional de Clinton. Fins ara, però –i això és destacable–, empíricament no es pot determinar que el multimilionari estigui aconseguint que gaires dels seus seguidors es registrin per primer cop.

Amb les estadístiques de les autoritats electorals dels principals estats, actualitzades regularment, es pot seguir la cursa pràcticament en directe. Les xifres són interessants: a Florida, per exemple, des de les eleccions del 2012 s'han registrat prop de 430.000 nous votants; d'aquests, però, 240.000 són llatins, dels quals Trump només pot obtenir un suport limitat. A Carolina del Nord el nombre de llatins registrats ha pujat prop d'un 20%, mentre que el dels altres grups només un 5%. La tendència a Virgínia i Pennsilvània també palesa que Trump possiblement "mobilitza més nous votants en contra que a favor seu", com expressa Dave Wasserman. Aquest analista fa setmanes que interpreta les estadístiques per al portal de demoscòpia Fivethirtyeight.com i creu que Trump perd la cursa dels nous votants.

Si això es compleix o no, no ho sabrem amb seguretat definitiva fins al 8 de novembre. La fase calenta de la campanya electoral acaba de començar. El multimilionari encara té temps fins a mitjan octubre per fer que s'apuntin nous votants. I, a mesura que la cursa sembla més ajustada, Trump podria motivar més a presentar els papers als qui voten per primer cop. I cal afegir-hi una

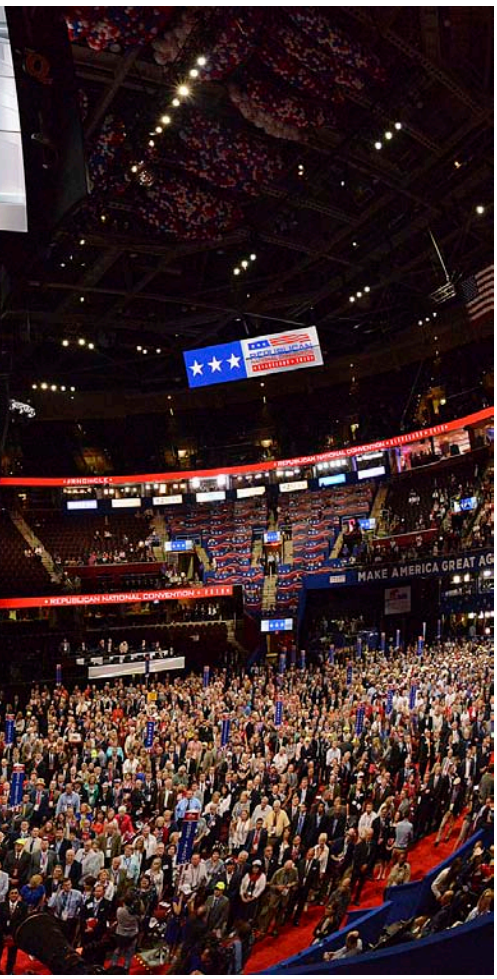

altra cosa: alguns estats del sud intenten posar-ho tan difícil com poden als votants a l'hora de registrar-se. A l'entorn de Clinton hi ha preocupació per informacions segons les quals *hackers* russos han intentat manipular les llistes de registres. Però les xifres de les autoritats electorals són un primer indici que els demòcrates, com ja va passar els anys 2008 i 2012, poden ser clarament més eficients en els registres electorals que els republicans.

2. La lluita pels qui es queden a casa

A la campanya de Trump creuen que guanyaran les eleccions encara que Clinton els porti avantatge en el nombre de registres. I és que hi ha un segon grup pel qual aposta el multimilionari: els no votants, és a dir, aquells ciutadans que, si bé estaven registrats el 2012, no van acudir a les urnes. Almenys 24 milions de nord-americans registrats no van votar en les últimes eleccions presidencials.

Especialment dolenta va ser la participació dels nord-americans blancs sense estudis universitaris; precisament, doncs, el grup d'obrers industrials en què s'ha basat essencialment l'ascens de Trump. Prop d'11 milions es van quedar a casa, segons dades de l'oficina d'estadística. El càlcul de Trump és mobilitzar amb el seu discurs nacionalista aquestes "persones blanques desaparegudes"; i n'hi ha moltes als estats del Midwest, com Ohio i Wisconsin. Trump espera d'aquesta manera poder més que compensar les pèrdues en el grup dels republicans amb bona formació i bons ingressos.

Però hi ha una paradoxa: el gran grup dels obrers industrials blancs els últims anys més aviat s'ha decantat pels demòcrates. Tanmateix, aquest any s'apleguen entorn de Trump. Segons les enquestes, en aquest grup Trump va entre 10 i 20 punts percentuals per davant de Hillary. Clinton, per contra, és popular entre els titulats universitaris blancs, un grup que des de fa 60 anys votava sempre majoritàriament pels republicans. Fins a quin punt Trump té opcions d'arribar a la Casa Blanca, depèn de dues coses: ha d'activar massivament els votants blancs amb poca formació, però alhora ha de mirar que el seu suport entre els titulats universitaris no defalleixi del tot.

Per a l'esprint final de campanya Clinton sembla més ben preparada que el multimilionari. La candidata demòcrata va organitzar de dalt a baix la seva campanya rigorosament i ja va enviar fa mesos centenars d'ajudants pagats als estats importants per trobar nous simpatitzats potencials i per convèncer-ne d'antics perquè efectivament anessin a votar. Hillary té els diners necessaris per fer-ho. A Trump li falta tant la professionalitat un cop es desplaça al lloc com una caixa de campanya inesgotable com la de la seva rival. Trump creu que finalment arribarà a més gent amb actes massius i aparicions televisives.

El 8 de novembre, doncs, no és només una decisió entre Clinton i Trump. També és una votació emocionant per veure quin valor té encara avui dia una campanya tradicional i obsessionada amb les dades, i si pot sortir derrotada, potser, davant d'un enfocament espontani i no coordinat. •

Traducció d'Arnau Figueras

El Temps
Nova maqueta
Nous opinants
Nou format
Nou Temps

Ja al teu quiosc
Per fer-te subscriptor entra a www.eltemps.cat escriu-nos a subscripcions@eltemps.cat o telefona al 902131025. Us atendrem de 9.00 a 14.00 hores